

ДНИ НА МЕДИЙНАТА ГРАМОТНОСТ (февруари 2019)

План за урок на тема **„Онлайн тормоз“** за 5-7 клас в две части

Тук можете да прочетете подробен план на урок на тема „Онлайн тормоз“ за ученици 5-7. клас

Подготовка за провеждане на втора част

1. Онлайн тормоз

Целта на урока е учениците да използват познанията си за онлайн тормоза, придобити в първия час, решавайки казус. За да се включите в Дните на медийната грамотност 2019, е необходимо да проведете първия час, а после да ни изпратите обратна връзка. Вторият урок обаче надгражда информацията от първия, така че би било чудесно да проведете и тази втора част.

2. Колко време ще Ви е нужно, за да се подготвите за часа?

Времето, което следва да отделите, е за запознаване с плана на урока и вземане на решение дали желаете да го адаптирате към контекста на класа, с който ще работите. Препоръчваме Ви да прочетете и насоките за провеждане на урока – те ще Ви дадат по-пълна информация за темите, които са засегнати в него. Добре е да проведете урока в обща група, като препоръчваме столовете да се наредят в кръг. Това позволява на децата да се виждат и стимулира равностойното и непринудено общуване между тях, като улеснява бързото навлизане в работен процес. Подготовката на стаята отнема около 10 минути, като най-добре е да помолите учениците да помогнат с разместването – добре е децата и младежите да споделят отговорността за пространството, в което учат.

Урок

Онлайн тормоз (II част)

Цели: Децата да формулират стратегии за справяне с онлайн тормоз. Развиват умения за работа в екип. Запознават се с кампанията на Националния център за безопасен интернет „Героят си ти“

Материали: маркери, бяла дъска/флипчарт лист, 5 принтирани казуса от *Приложение А*, мултимедия

Въвеждаща дейност (игра): 5 минути	
Учител	Ученици
<p>Учителят моли учениците да споделят кое е любимото им приложение, сайт или дейност в интернет, като започва от себе си.</p> <p>Учителят обобщава играта като казва, че интернет предоставя много възможности за свързване с околните, забавление и споделяне, но крие и определени рискове.</p> <p>Учителят пита учениците дали си спомнят за кой онлайн риск са говорили предишния час и какви са неговите характеристики. Обяснява, че през този час ще продължат разговора за онлайн тормоза, като ще имат възможност да работят върху конкретен казус.</p>	<p>Учениците се редуват да споделят за това какво обичат да правят в интернет, както и кои сайтове и приложения обичат да посещават.</p> <p>Очакван отговор: онлайн тормоз. Характеристиките на онлайн тормоза са: случва се в интернет, продължава 24 часа и е видим от много хора.</p>
Основна дейност (работа по казус): 30 минути	
Учител	Ученици
<p>Учителят разделя класа на 5 групи на произволен принцип. На всяка група раздава принтирания казус и обяснява, че на листа е написана историята на една жертва на онлайн тормоз. Задачата на всяка група е да прочете казуса и да отговори на въпросите след нея. (15 минути).</p> <p>Докато учениците работят, учителят може да се разхожда из стаята, да следи как работят групите и да им дава насоки, ако</p>	<p>Сядат по групи и в рамките на 15 минути работят върху казуса.</p>

имат нужда.

След като изтекат 15-те минути, учителят приканва първата група да каже как е отговорила на първия въпрос. След това пита дали другите групи има какво да добавят, докато се достигне до пълния отговор на въпроса.

Насочващи въпроси за дискусията:

„Можете ли да посочите основните характеристики на онлайн тормоза? Кой са те в този случай? Ясни ли са ролите в тази ситуация? Кой носи по-голяма вина – Борис или момчетата, които правят снимките? Как се чувства Кристиян? Възможно ли е тормозът да ни разболее? Ако вие сте съученици на Кристиян, какво бихте направили, за да се почувства той по-добре?“

Ключови моменти от дискусията:

- Ясно се извеждат трите роли при онлайн тормоза: жертва, извършител/и и свидетели.
- Обръща се внимание на това как се чувства жертвата и какви могат да са последиците от онлайн тормоза (вкл. и физически симптоми)
- Подчертава се, че пасивните наблюдатели могат да имат голяма роля, ако бъдат ангажирани в това да докладват и да помогнат за

Групите се редуват да отговарят да въпросите и да се допълват.

Примерни отговори:

1. Това е ситуация на онлайн тормоз, защото е създадена обидна страница във фейсбук, която се посещава от много хора и в нея може да се влезе по всяко време.
2. Извършители на онлайн тормоза са Борис и неговите приятели/само Борис/ само приятелите на Борис/хората, които посещават групата.
3. Жертвата на онлайн тормоза е Кристиян.
4. Жертвата е шокирана, обидена, натъжена, стресирана, засрамена...
5. Другите участници са хората, които са харесали страницата и които я посещават – те са пасивни свидетели на това, което се случва.
6. Кристиян може да помоли съучениците си да изтрият страницата и да спрат да качват негови снимки. Може да сподели с родителите си или с учител. Кристиян може да подаде сигнал на Консултативната линия за онлайн безопасност (www.safenet.bg; тел. 124 123) и да докладва във фейсбук.
7. Бихме посъветвали другите участници да докладват страницата във фейсбук, за да може тя да бъде свалена.

Стратегии за справяне, до които

учениците могат да достигнат:

- Винаги можем първо да помолим извършителите да спрат
- **Можем да подадем сигнал на Консултативната линия към Националния център за безопасен интернет (www.safenet.bg; тел. 124 123).**
- Можем да споделим на възрастен, на когото имаме доверие – по-голям брат/сестра, родител, учител.

<p>спирането на тормоза</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ясно се извеждат конкретните стъпки, които могат да бъдат предприети в ситуация на онлайн тормоз 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Можем да докладваме съдържанието в самия сайт. ▪ Можем да помолим приятели и пасивните свидетели също да докладват неприемливото съдържание
Заключителна дейност (рефлексия): 5 минути	
Учител	Ученици
<p>Учителят запознава учениците с кампанията на Националния център за безопасен интернет „Героят си ти“.</p> <p>Показва им видеото: https://drive.google.com/file/d/1IE8Vfov-5o8P2sY_hLSRiU3o_7zYrIEb/view (то може да бъде отворено и през презентацията към урока – натиснете „Героят си ти“ от последния слайд).</p> <p>Отправя им предизвикателство утре да дойдат на училище с любимия си геройски суитшърт и да напишат на дъската #героятсити.</p>	<p>Гледат видеото и приемат предизвикателството 😊</p>

КАЗУС

Прочетете историята на Кристиан и отговорете на въпросите:

Кристиан е ученик в 6. клас, който е отличник, но е притеснителен и не общува с много от съучениците си. Групичка от 2-3 момчета от класа, начело с Борис, решават да го направят известен във фейсбук.

Борис непрекъснато кара останалите момчетата да снимат Кристиан без неговото знание и да направят фейсбук страница, озаглавена „Звездата на шести Г“. В тази страница те започват да качват снимки на Кристиан, както и колажи, които са направили от неговите снимки. Всички ученици от класа знаят за тази страница и тя постепенно започва да се посещава и от ученици от цялото училище – дори и от непознати. Някои оставят подигравателни и обидни коментари под снимките, но други само наблюдават, без да правят нищо.

Кристиан разбира, че съществува такава страница и я посещава. Той е шокиран и огорчен от броя хора, които посещават страницата, както и от гадните коментари в нея. Скоро след това Кристиан започва да изпитва болки в главата и стомаха и спира да ходи на училище.

1. Това ситуация на онлайн тормоз ли е? Защо / Защо не? (припомнете си характеристиките на онлайн тормоза).....

.....

.....

2. Кой / кои са извършителите на онлайн тормоза? .....

.....

3. Кой е жертвата на онлайн тормоза? .....

.....

4. Как мислите се е почувствала жертвата? .....

.....

.....

5. Освен извършителят и жертвата, има ли други участници в онлайн тормоза? Кой са те и как бихте определили тяхната роля?.....

.....

.....

6. Какъв съвет бихте дали на Кристиан в тази ситуация? Към кого бихте го насочили да се обърне?.....

.....

.....

7. Какво бихте посъветвали другите участници.....

.....

.....